

ПЕРЕКЛАДАЦЬКИЙ АСПЕКТ У МОДЕРНІЗАЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ (НА МАТЕРІАЛІ ФРАНЦУЗЬСЬКОЇ МОВИ)

TRANSLATION ASPECT IN MODERNIZATION OF TRAINING FOR FUTURE NON-LANGUAGE SPECIALTIES TEACHERS (ON THE MATERIAL OF FRENCH LANGUAGE)

В умовах реформування освіти підготовка майбутнього педагога вимагає формування у студента здатності до навчання впродовж життя та безперервного поповнення й інтенсифікації власного досвіду. Застосування новітніх технологій та підходів неабияк може допомогти в цьому процесі. Стаття описує деякі важливі чинники модернізації та інтенсифікації освітнього процесу в контексті перекладацького аспекту іношомовної підготовки майбутніх педагогів немовних спеціальностей. Виходячи із завдань, які стоять перед формуванням компетентності в перекладі текстів за фахом у майбутніх педагогів немовних спеціальностей, автори підходять до розкриття теми через пояснення поняття іношомовної комунікації та її складових частин, що дозволяє вичленувати важливі змістовні та організаційні моменти освітнього процесу. Серед важливих елементів такого процесу та враховуючи сучасні процеси комп'ютеризації освіти, автори роблять акцент на застосуванні інформаційних технологій та створення інформаційно-освітнього середовища вищого навчального закладу, що надає змогу суттєво впливати на зміст, форми, методи та засоби підготовки майбутніх педагогів.

Другим чинником є педагогічний дизайн, або педагогічне проектування, яке можна розглядати «як вид професійної діяльності» майбутнього педагога і як необхідний елемент в організації освітнього процесу для підготовки у вищому педагогічному закладі освіти, адже воно дозволяє ретельно вибудувати загальну структуру та конкретний зміст заняття.

Тому саме змістове наповнення кожного заняття, тобто опрацювання навчальної інформації відповідно до цілей підготовки майбутніх педагогів, є важливим елементом, що дозволяє керувати процесом формування перекладацької компетентності в майбутніх педагогів немовних спеціальностей та корегувати їхні навчальні результати.

Саме в контексті змістового наповнення освітнього процесу автори розглядають різноманітні класифікації вправ для навчання перекладу та пропонують на розгляд зведену таблицю видів вправ із зазначенням прі-

оритетних типів завдань та діяльностей, надаючи конкретні практичні розробки для кожного виду.

Ключові слова: проектування, педагогічний дизайн, види іношомовної діяльності, перекладацька діяльність, ІТ в освіті.

In the context of education reformation, the future teachers training requires the student's ability to learn throughout life and constant replenishment and intensification of their own experience. The use of the IT technologies and approaches can help considerably. The article describes some important factors of modernization and intensification of the educational process in the context of foreign language translation learning for future teachers of non-language specialties. The authors approach the disclosure of the topic by explaining the concept of foreign language communication and its components, which allows to highlight important content and organizational aspects of the educational process.

Among the important elements of this process, taking into account modern processes of computerization of education, the authors emphasize the use of information technology and the creation of information-educational environment, which allows to significantly influence the content, forms, methods and means of future teachers training.

The second factor is instructional design, which can be considered as a kind of future teacher professional activity and as a necessary element in organizing the educational process, because it allows you to carefully build the overall structure and specific content of such process.

Therefore, the content of each lesson, or the processing of educational information in accordance with the objectives of future teachers training, is an important element that allows you to manage the process of translation competence formation for future teachers of non-language specialties and adjust their learning outcomes.

It is in the context of the content, that the authors consider various classifications of exercises for teaching translation and suggest a summary table of types of exercises with priority tasks and activities, providing specific practical developments for each type.

Key words: instructional design, types of foreign language activities, translation activities, IT in education.

УДК 378.091.3:373.5.011.3-051:81'25
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2020/24-2.35>

Яременко-Гасюк О.О.,
канд. пед. наук, доцент,
завідувач кафедри іноземних мов
Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова

Петровська О.Я.,
викладач кафедри іноземних мов
Національного педагогічного
університету імені М.П. Драгоманова

Постановка проблеми. Процес підготовки компетентного фахівця є однією з головних проблем сучасної освіти. Відповідно до цього і мета освіти зараз спрямована на формування базових компетентностей, що містять особистісні (не лише інтелектуальні, а й емоційні та моральні) складові частини, які повинні бути сформовані у процесі навчання й одночасно містити знання,

вміння та навички діяльності разом із поведінковими моделями.

Аналіз останніх досліджень. Велика кількість сучасних досліджень присвячена проблемам підготовки педагогів певного профілю (С.К. Голубева, Л.О. Харитонова), питання компетентності були розглянуті дослідниками В.П. Безпалько, В.С. Безрукової, Т.В. Добудько

та ін. Взагалі можна виділити декілька напрямів у проблемі формування базових компетентностей майбутніх педагогів: це й діяльнісний підхід (Н.В. Кузьмін, О.М. Шиян), і трактування професійної компетентності як характеристики особистості (Є.В. Арцишевська), її якості (Р.Х. Шакуров) або рівня освіченості (Б.С. Гершунський).

Виділення не вирішених раніше проблем.

Але за останні роки виявилися суперечності між соціальним замовленням, пов'язаним з підготовкою фахівця, майбутнього педагога, та традиційною практикою, що відображає орієнтацію, головним чином, на репродуктивний тип виконання його дидактико-педагогічних функцій. Це вимагає перебудови самої структури педагогічної діяльності через застосування новітніх технологій та підходів задля формування спроможності студента до навчання впродовж життя та безперервного поповнення й інтенсифікації власного досвіду та активної його передачі у своїй майбутній професії.

Формулювання цілей. На наш погляд, важливими елементами такої інтенсифікації є *використання освітніх можливостей Інтернету та мультимедійних засобів навчання, ефективна організація освітнього середовища* (його педагогічний дизайн) та ретельний підбір й *підготовка змістової складової частини* освітнього процесу. Розглянемо послідовно ці компоненти в контексті перекладацького аспекту іншомовної підготовки майбутніх педагогів немовних спеціальностей

Виклад основного матеріалу. Слід зазначити, що розвиток Інтернету – це найбільше відкриття людства. Сьогодні Інтернетом користується понад 50% світового населення, оскільки його застосування можна знайти у всіх сферах життя. Інформатизація та комп'ютеризація освітнього середовища вимагає від майбутнього викладача такі знання, уміння та навички, які знадобляться йому в умовах інформаційного суспільства.

До того ж більшість навчальних матеріалів, навчальних платформ доступних сьогодні в Інтернеті розроблені в Європі чи Північній Америці, тому мережа є незрівняним засобом розширення освітніх можливостей. Разом із тим слід зазначити той факт (останні події, пов'язані з карантинном доводять це), що багато університетів (в тому числі й вітчизняних) зараз перенаправляють програми дистанційного навчання до Інтернету.

«Такі перетворення вимагають якісно нової підготовки фахівця, здатного швидко орієнтуватися в інформаційному просторі, знаходити нові шляхи вирішення виробничих проблем, спроможного систематично використовувати джерела інформації іноземною мовою» [2, с. 73].

Вітчизняні вчені Биков В.Ю., Жук Ю.О. [1] говорять про важливість включення інформаційної складової частини до професійної компетентності майбутнього вчителя, а отже, й відповідної їх під-

готовки, що має включати формування наступних знань і умінь:

- 1) знання основ науково-інформаційної діяльності;
- 2) знання основ організації навчального процесу в середовищі інформаційно-комунікаційних технологій;
- 3) вміння використовувати традиційні і мережеві ресурси (Інтернет та ін.) для пошуку та відбору інформації;
- 4) вміння володіти принципами і методами аналітико-синтетичної обробки інформації;
- 5) знання і вміння використання аудіовізуальних та інтерактивних засобів навчання тощо.

Також слід зазначити й необхідність формування певних особистісних характеристик сучасного фахівця: готовність до впровадження нових методів, креативність в рамках освітньо-технологічних можливостей, навички та вміння працювати з інформацією та адаптувати матеріал за певними потребами, навички критичного мислення тощо.

Окрім інформаційної складової частини, вплив всесвітньої мережі – Інтернету, яка забезпечує доступ до різних галузей та надбань іноземними мовами, з одного боку, і необхідність швидко і якісно реалізовувати їх на практиці, з іншого, вимагає від майбутніх педагогів якісно нових навичок і умінь іншомовної комунікації.

Розглянемо більш детально це поняття. На думку багатьох учених, іншомовна комунікація – це комплекс явищ, пов'язаних з обміном інформацією між людьми за посередництвом універсальної системи звукових або графічних знаків, мови. При цьому треба пам'ятати про наявність і немовної комунікації, що здійснюється за допомогою жестів, міміки будь-яких умовних сигналів і т.д.

Усі види немовної комунікації є другорядними порівняно з комунікацією мовною, або мовленнєвою діяльністю. По-перше, мовна комунікація універсальна, оскільки вона обслуговує всі сфери розумової і фізичної діяльності людини, немовна ж – використовується або в спеціальних ситуаціях, або як допоміжна по відношенню до мовної. По-друге, мовна комунікація первинна, оскільки на ній базується мислення людини.

Комунікативні явища, які стосуються передачі повідомлень, називаються продуктивними, а до прийому повідомлень – рецептивними. І відповідно, види комунікативної діяльності теж будуть продуктивними і рецептивними. Слід зазначити, що підготовка студента до здійснення комунікативної діяльності має проводитись в обох напрямках.

Нижче наведена схема класифікації видів іншомовної комунікативної (мовленнєвої) діяльності (таблиця 1).

З таблиці видно, що до усних видів іншомовної мовленнєвої діяльності належать говоріння – передача звукових повідомлень, і слухання – при-

Види іншомовної мовленнєвої діяльності

	Усні	Письмові	Змішані
Продуктивні	ГОВОРІННЯ Усний переклад на мову	ПИСЬМО Письмовий переклад на мову	
Рецептивні	АУДІЮВАННЯ Усний переклад з мови	ЧИТАННЯ про себе Письмовий переклад з мови	
Змішані			ЧИТАННЯ вголос Запис мовлення

йом звукових повідомлень, а також усний переклад із вихідної мови на мову перекладу і навпаки. Письмовими видами іншомовної мовленнєвої діяльності є письмо – передача письмових повідомлень, і читання про себе – прийом письмових повідомлень, а також письмовий переклад з однієї мови на іншу і навпаки.

Два види – читання вголос і запис мови – відносяться до змішаних видів, що проявляється в їх проміжному характері: кожен із цих видів включає в себе, з одного боку, елементи усної та письмової комунікації, а з іншого – елементи передачі й прийому.

Ми бачимо, що процес іншомовної комунікації вимагає від майбутнього педагога володіння різними видами умінь та навичок, для забезпечення якісного користування іноземними мовами та обробки великих обсягів іншомовної інформації, які б вони могли застосовувати протягом своєї професійної діяльності.

Яким же чином можна поставити переваги та можливості використання інформаційних технологій на рейки покращення іншомовної компетентності, взагалі, та окремих її навичок й умінь? У процесі надбання таких навичок, важливу роль відіграє створення у вищому навчальному закладі іншомовного інформаційного середовища.

Основна роль інформаційного середовища – це отримання інформації та її перетворення, орієнтація студента в інформаційному просторі. Адже головна проблема не у здобутті інформації, а саме в її сприйнятті, перетворенні та використанні для конкретних завдань та вирішення окремих ситуацій.

В.А. Красильнікова визначає освітнє інформаційне середовище як багатоаспектну, цілісну, соціально-психологічну реальність, що надає людині матеріальні і духовні умови для її освітньої діяльності, сукупність необхідних психолого-педагогічних умов для занурення людини в потік цілеспрямованої підготовленої інформації і способів її представлення до вивчення, усебічного розвитку особистості [4, с. 34]

О.Л. Шумський визначає структуру інформаційного навчального середовища як комплекс інформаційних освітніх ресурсів; сукупність технологічних засобів інформаційних і комунікаційних технологій – комп'ютери та інше обладнання, комунікаційні канали; система новітніх педагогічних технологій, що є основою навчального про-

цесу в рамках сучасного інформаційного навчального середовища [11, с. 380]

Сучасні викладачі також, у свою чергу, повинні вміти використовувати медійний інформаційний потік (радіо, телебачення, Інтернет) для створення сприятливого інформаційного середовища як інструмент підтримки для своїх програм навчання та професійного розвитку майбутніх педагогів. Адже в сучасному суспільстві індивіду доводиться приймати незмірно більший об'єм інформації, ніж той, який він продукує та передає сам, причому особливо різко ця розбіжність проявляється для письмових видів мовленнєвої діяльності і особливо для перекладу, адже всі іншомовні інформаційні джерела повинні бути адекватно сприйняті та проаналізовані, що неможливо без достатньо сформованої перекладацької компетентності студентів немовних спеціальностей.

Вже загальновідомим фактом є те, що розвиток інформаційних технологій полегшує процес пошуку студентом інформації, та з іншого боку, ми можемо спостерігати труднощі в орієнтуванні та переробці цих обсягів інформації. Тому робота сучасного викладача повинна бути спрямована на орієнтування студента, пояснення особливостей розробки науково-методичних завдань та електронних курсів, внутрішніх платформ для співпраці з тими, хто навчається, та підкреслення важливості реалізації предметних завдань та проєктів, які не порушують усталену освітню систему. Тому, створюючи інформаційне середовище на основі комп'ютерних технологій, зберігаємо основні етапи навчання:

- інформаційний (сховища, хмарні технології, інтернет посилання),
- тренувальний (комплекс вправ, тренувальних тестів, платформ-тренажерів) і
- контролюючий (завдання на розуміння письма, аудіо (рецептивної діяльності) та завдання на усне та письмове вираження (контролювання продуктивної діяльності).

Інтернет дає можливість підібрати автентичні та актуальні матеріали до кожного заняття з іноземної мови. За контентом ці інформаційні матеріали можемо розділити на довідкові та навчальні: словники (Larousse, Lingea, Glosbe); граматичні довідники (Grammaire prograssive та ін.); країнознавчі матеріали (France 2, Monde, Figaro); TV 5 monde, radio France, radio Canada).

Однак загалом для «професійних педагогічних практик» процес застосування інноваційних елементів продовжує залишатися одиничним і є виключно відповідальністю певного викладача, який на своєму занятті залишається єдиним, хто вміє (або повинен вміти) це робити. А отже, необхідно підготувати майбутнього фахівця до можливих викликів на педагогічній ниві.

Велике значення для успіху навчання має раціональна організація заняття, його педагогічний дизайн, про що говорять розробки вчених Тименко В.І., Мокрогуз О.П. [5; 9]. Досліджуване ними поняття означає чітку проектування та планування усіх складових майбутнього заняття, починаючи із цілей, які повинні бути досягнуті, змісту, що повинен бути опанований, засобів, які краще застосувати та аналізу ефективності отриманих результатів. Так, наприклад, у плані змісту кожне заняття з іноземної мови для студентів немовних спеціальностей повинно мати чітку комунікативну навчальну задачу у вигляді знаків і моделей, що підлягають обробці в певних видах мовленнєвої діяльності. Частина занять може бути повністю присвячена тренувальній роботі без введення будь-якого нового матеріалу, до речі, такі повторювальні, узагальнюючі заняття корисні в психологічному плані, так як знімають напругу, пов'язану з появою нового навчального матеріалу, і створюють у студентів почуття успіху.

Планування успішного навчального процесу повинне базуватися на основних дидактичних та методологічних принципах навчання іноземної мови. Такі дидактичні принципи, як *наочність, посильність, міцність засвоєння знань, свідоме виконання завдань*, що є зрозумілими для студентів, *науковість, активність, індивідуалізація*, мають бути основою кожного заняття. Основними методологічними принципами при вивченні іноземної мови виступають *комунікативність, домінуюча роль вправ, взаємопов'язаність видів мовленнєвої діяльності та врахування впливу рідної мови*.

Основою успішного заняття є комбінування різних моделей навчання іноземної мови (для тренування читання, письма, аудіювання та говоріння). Як частина проектування, модель дозволяє створювати образи об'єктів або явищ, імітувати реальні процеси майбутньої діяльності, програвати, порівнювати і оцінювати можливі результати проектування та робити обґрунтований вибір одного з альтернативних варіантів рішення проблем.

Відповідно до поставленої мети та цілей заняття викладач повинен постійно працювати над розробкою та збагаченням навчально-методичного комплексу (обов'язково використовуючи он-лайн матеріали та джерела), який би забезпечив зростання знань, умінь та навичок студентів на кожному занятті та на основі якого викладач моделює заняття, використовуючи інформаційні технології.

Розглядаючи застосування технологій педагогічного дизайну закордоном, вчений Уваров А.Ю. [10] зазначає, що проектування уроку іноземної мови в теоретичному плані має включати послідовну реалізацію таких етапів, як:

- визначення проблеми,
- постановка мети,
- відбір змісту навчання,
- вибір методів, прийомів і засобів навчання
- конкретизація завдань,
- обґрунтування форм організації навчального процесу та
- визначення способів контролю
- аналіз отриманих результатів та корекція, задля запобігання майбутніх помилок.

Вибір конкретних параметрів на кожному етапі моделювання уроку залежить від типу моделі, яку вибере для себе викладач, але у будь-якому випадку навчання повинно мати послідовний і системний характер.

Тому кожен викладач створює основу у вигляді технологічної карти на яку опирається під час проектування заняття. В основу якої входить назва етапу заняття, цілі, зміст, діяльність викладача, діяльність студентів, форми роботи, очікуваний результат.

Не можна рекомендувати якусь жорстку схему, оскільки організація заняття визначається безліччю факторів: темою, комунікативним завданням, змістом попереднього заняття, рівнем підготовки студентів тощо. Тут відкривається широкий простір для творчості викладача, від якого вимагається попереднє продумування кожного заняття і його детальне планування і проектування. Кожне заняття має давати хоча б невелике, але відчутне збільшення знань студентів, що можна забезпечити педагогічним дизайном навчального процесу.

Переходячи до розгляду перекладацького аспекту у підготовці майбутніх педагогів, необхідно зауважити, що це дуже складний вид іншомовної мовленнєвої діяльності, адже він протікає у сфері двох мов, які корелюються в основному в плані змісту на рівні понять, хоча і тут відповідність є неповною, тому що зміст багатьох понять у двох мовах не цілком збігаються, а деякі поняття взагалі відсутні. Слід зазначити, що у випадку збігу багатьох структур – частини мови, синтаксичні синтагми, типи речень і т.д. – спостерігається ряд суттєвих розбіжностей як в плані вираження, так і в плані змісту. Слід також відзначити розбіжності й у знакових системах двох мов, причому розбіжність прослідковується як в семантичній структурі власне слова так і в кореляції більш складного порядку: словосполучення, синтагми, речення тощо, що потрібно враховувати в підготовці завдань в цьому виді мовленнєвої діяльності.

Багато перекладознавців вважають, що суто перекладні вправи важкі і для їх виконання потрібна попередня підготовча робота. Слід роз-

Вправи на переклад

Повторювальні	Підстановчі	Конструюючі	Трансформаційні	Власно перекладні	Творчі
<p>Прослухати слова, словосполучення або речення, повторити їх за диктором і при необхідності перекласти.</p> <p>Перекласти поданий текст на іноземну мову використовуючи подані відповідники;</p> <p>Виписати з тексту речення, які виражають позитивну і негативну оцінку.</p> <p>Визначити значення слів незнайомих слів, що утворені від відомих коренів.</p> <p>Визначити значення інтернаціональних слів, що схожі з рідною мовою.</p>	<p>Співставити різні способи вираження в мові перекладу та мові оригіналу одної граматичної категорії (рід, число).</p> <p>Співставити слова з тексту за граматичними категоріями (іменники, прикметники, дієслова...)</p> <p>Закінчити речення з поданими нижче варіантів.</p> <p>Заповнити пропуски словами, словосполученнями, що підходять за контекстом.</p>	<p>Скласти план змісту</p> <p>Сформулювати основну ідею тексту чи відео, або прослуханого інтерв'ю.</p> <p>Скласти діалог чи монолог використавши подані слова.</p> <p>Скласти діалог з поданих реплік відповідно до картинок.</p> <p>Дати назву кожному абзацу, потім заголовок та переказати один одному.</p> <p>Розширити діалог за допомогою поданих слів.</p>	<p>Замінити однину на множину.</p> <p>Реферування</p> <p>Диктант-переклад</p> <p>Перекласти складне речення двома простами або навпаки.</p> <p>Заміна описовими зворотами слова і висловлювання (як з рідної мови так і навпаки).</p> <p>Замінити репліки так, щоб кінцівка діалогу була негативною.</p>	<p>Усний послідовний або абзацно-фразовий переклад</p> <p>Абзацно-фразовий переклад з аркуша (усний чи письмовий)</p> <p>Прочитати текст, виписати спеціальну термінологію та дати пояснення ім.</p> <p>Скласти текст, вживаючи фразеол.</p> <p>Перекласти відео враховуючи вербальне і невербальне мовлення.</p> <p>Виправити помилки у перекладі (редагування речень та словосполучень).</p>	<p>Перекласти заголовки фільмів рідною мовою.</p> <p>Описати картинку.</p> <p>Створення та представлення проекту на подану тему.</p> <p>Озвучити дії персонажів уривку фільму, реклами.</p> <p>Прослухати аудіо запис та висловити власну думку за даною темою.</p> <p>За поданою афішою розповісти про конспекцію представленої організації чи події.</p>

різні тренувальні і власне перекладні вправи, причому другі можуть виконуватися тільки після належної тренувальної роботи. У тренувальних перекладних вправах обов'язковою є наявність ряду однотипних елементів і тільки однієї проблеми (вживання знаку, що активізується), що має забезпечити їх безпомилкове виконання.

Слід по можливості уникати вправ зі перекладу окремих словоформ, оскільки вони суперечить принципу розгляду слова в контексті, і зробити упор на перекладі синтагм і речень.

Взагалі складання вправ повинно проводитися з особливою ретельністю з урахуванням відмінностей, які існують в двох мовах, а саме:

1) розбіжність семантичної структури слова, що збігається в одному значенні, але розходяться в іншому;

2) відсутність паралелізму в граматичних моделях, що вимагають вживання певних типів словоформ;

3) розбіжності в самих типах словоформ;

4) специфічність складу складних знаків, які зумовлюють неможливість дослівного перекладу;

5) непаралельність знакового складу ідіом і тощо.

Взагалі під час виконання перекладних вправ треба застерігати студентів від дослівного перекладу і вимагати точної передачі значення, ідеї, сенсу.

Існує багато класифікацій вправ для тренування іншомовної перекладацької компетентності. Деякі вчені пропонують класифікації вправ на формування навичок та умінь, які є складовими елементами перекладацької компетентності. Так, Поршнева Е.Р. пропонує власну систему вправ, спрямованих на формування різних видів компетентностей. Вважаємо доцільним розглянути її, оскільки такі вміння, на нашу думку, є невід'ємною складовою формування перекладацької компетентності. Отже, лінгвіст пропонує таку класифікацію:

1. Вправи на активізацію семантичної компетентності.

2. Вправи на активізацію текстової компетентності.

3. Вправи на активізацію інтерпретативної компетентності [8, с. 233].

В.Н. Комісаров виділяє такі перекладацькі вправи:

1) мовні, що розвивають вміння вирішувати перекладацькі завдання, пов'язані з особливостями семантики одиниць і структур мови оригіналу та мови перекладу;

2) операційні, що допомагають відпрацювати вміння використовувати різні способи та прийоми перекладу;

3) комунікативні, що формують вміння успішно виконувати необхідні дії на різних етапах перекладу [3, 391–397].

У своїй роботі ми хотіли б зупинитись на класифікації, що стосується розвитку різних видів навичок під час формування перекладацької компетентності. Серед багатьох інших можна зазначити такі види вправ (таблиця 2).

Використання таких видів вправ, враховуючи той факт, що кожний вид вправи є складнішим за попередній, поступово формує в майбутніх педагогів немовних спеціальностей уміння та навички якісного та адекватного перекладу.

Нижче ми надамо приклади різних видів вправ, які ми використовуємо у своїй практиці підготовки майбутніх педагогів немовних спеціальностей і які тренують різні види навичок й умінь зі зразками:

Підставити замість пропусків дієслова схожі за перекладом та різні за смисловим значенням (підстановча)

1. – pour régner.(diviser)
2. Je l'opinion de mon collègue, il faut agir vite. (partager)
3. Je n'ai plus faim, jema part de gâteau avec qui le veut. (partager)
4.la feuille de papier en 3 colonnes identiques. (diviser)
5. L'état sert àles richesses, les prélever chez les riches, les donner aux pauvres. (partager)

– Перекласти вираз «je t'en prie» (повторювальна):

1. Passe devant, je t'en prie. – Проходь, я тобі дозволяю.
2. Merci. – Je t'en prie. – Дякую. Немає за що, або із задоволенням.
3. Arrête de courir, je t'en prie. – Припини бігати, це вже занадто.

– Перекласти, враховуючи значення артикля (повторювальна).

Наприклад: Je veux l'argent. – Я хочу гроші. Je veux de l'argent. – Я хочу деяку суму грошей. Je voudrais l'eau. Je voudrais de l'eau.

Підставити замість пропусків прикметники звертаючи увагу на значення прикметника (прямий, переносний), відповідно до місця в реченні (підстановча):

1. Chaque fois que je vais à l'hôpital, je vois beaucoup de malades,..... !
(pauvres gens, gens pauvres).
2. Ce centre médical associatif soigne surtout les malades qui n'ont pas de moyens,(des gens pauvres, des pauvres gens).
3. C'est, mais tu es capable de le faire. (un dur exercice, un exercice dur).
4. J'adoreà base de lait de vache. (le fromage dur, le dur fromage).
5. Les parisiens adorent mettre, c'est la classe à la parisienne. (des vêtements gris, des gris vêtements).

Перефразуйте речення зберігаючи суть висловлюваної думки (трансформаційна):

«Vos cadeaux me sont chers» іншими словами можна сказати –« Vos cadeaux sont très importants pour moi». Фразу «Vous êtes venus chez moi» можна передати «Vous vous êtes présentés chez moi», або «A propos de médicaments, où est mon aspirine ? – «Je me suis souvenu de mon aspirine ensuite nous parlerons de médicaments», «Je ne suis pas en mesure de vous répondre» – «Je n'ai pas la possibilité de vous répondre».

– Підібрати відповідники таким сталим виразам (повторювальна):

1. «Quand les poules auront des dents» – коли рак свисне.
2. «Faire la fine bouche» – бути вибагливим, крутити носом.
3. «Sauter aux yeux» – бути очевидним.
4. «Tenter le coup» – спробувати, ризикувати.
5. «Avoir du nez» – мати інтуїцію.

Можна також запропонувати скласти власні речення із цими вирази та знайти у словнику інші (конструюючі та трансформаційні вправи).

– Прослідкувати вживання виділеного словосполучення чи слова у контексті та перекласти (повторювальна та власне перекладна):

1. Depuis qu'il a gagné à la loterie, il mène grand traine et fait régulièrement le tour du monde.
2. Plus de 30 organisations algériennes appellent à battre le pavé à Paris.
3. Ce meuble est trop lourd pour moi, tu peux me filer un coup de main pour le déplaur ?
4. Si on commence à tirer des plans sur la comète, on ne s'arrête plus.
5. Les enfants entendent tout et en prennent de la graine.

Прочитати статтю, здійснити поабзацовий переклад, скласти план та переказати від першої особи (конструююча, власне перекладна, трансформаційна).

Jeune fumeur deviendra grand

Les 15-25 ans restent la cible privilégiée des cigarettes lorsqu'on gagne un très jeune fumeur adulte, sa consommation augmente avec l'âge, expliquant récemment une responsable d'une grande entreprise de cigarettes. Les méthodes actuelles vont du travail sur la présentation des paquets aux images glissées dans les salles obscures.

L'institut national de prévention et d'éducation pour la santé (INPES) note que «le nombre de films français laissant apparaître une marque de tabac semble indiquer au mieux une méconnaissance de la loi, et au pire une action voulue de placement du produit».

La dernière stratégie en date, selon le magazine Heath Affairs, de l'université de Harvard, est d'attirer les plus jeunes en leur offrant des saveurs plaisantes. Ainsi, les cigarettes à la cerise, popularisées au Japon par le manga Nana, ou celles au chocolat ou à la vanille, font un malheur en France.

D'après l'Express

Прослухати два коротких речення, а потім вказати чи речення, яке ви читаєте відповідає реченню, що ви почули (повторювальна).

Наприклад: ви почули «Il a bouché la bouteille», а прочитали «Il a bougé la bouteille », відповідно, можемо зробити висновок, що почуте не співпадає з прочитаним. Принцип цього завдання полягає в заміні складів, які дуже подібні, не втрачаючи сутті речення. В поданому прикладі це заміна ch на g, або можна замінити il на elle.

Вправи на заміну прийменника до одного і того ж дієслова. Перекласти речення, звертаючи увагу на прийменник, що змінює значення дієслова (трансформаційна).

Наприклад: penser à (qch\qn) – думати про когось, щось Vous avez pensé à ce projet», penser de (qch\qn) – думати про когось, щось в значенні власної думки «Que pensez-vous de ce projet?», penser +inf. – думати щось зробити «Que pensez-vous faire?», penser à +inf. – не забути щось зробити «Ne pensez pas à envoyer la lettre», penser de +inf. – запитувати думку перш ніж щось зробити «Que pensez-vous de commencer à réaliser ce projet?».

Вправи на переклад схожих речень, що мають різне стилістичне забарвлення (власне перекладна, творча).

Наприклад «Je ne pense pas qu'ils viennent» – я не думаю, що вони прийдуть (я не впевнений) , «Je ne pense pas qu'ils viendront» – я не думаю, що вони прийдуть (я впевнений).

– Подивитися відео без звуку, розставити картинки у послідовності розгортання подій. За картинками передати суть інформаційного повідомлення. Перевірити точність власного розуміння з відео, але вже зі звуком (підстановча, конструююча, творча).

– Перекладіть текст із географії українською мовою. Спробуйте передати точний інформаційний зміст тексту (власне перекладна).

La force d'attraction de la Lune

Même si la Lune est située à 378 000 km de la Terre, elle exerce tout de même une forced'attraction suffisante pour déformer les océans.Lorsque le mouvement de rotation de la Terreplace une masse d'eau face au satellite, l'eau sesoulève en sa direction: ce renflement produitune marée haute . Au même moment, l'eauqui se trouve de l'autre côté de la Terre subitune attraction lunaire nettement plus faible.Elle obéit alors à la force centrifuge créée par la rotation du système Terre-Lune et tend à s'échapper en formant un autre renflement,correspondant à une autre marée haute . Si laTerre n'était pas constituée de matières rigides,elle se déformerait elle aussi sous l'action de ces deux forces et aurait la forme d'un œuf.

– Встановіть логічну послідовність висловлювань у тексті (послідовність речень змінена)

та перекладіть українською мовою (конструююча, власне перекладна).

La formation des geysers

Trois conditions sont nécessaires à la formationdes geysers : la présence d'un circuit souterrainoù l'eau qui s'infiltré dans le sol peut circuler puis remonter à la surface; un réservoir, où cettewater peut s'accumuler; et la proximité d'une poche de magma (roche en fusion) qui réchauffe l'eau emprisonnée.

La durée du phénomène varie de quelques minutesà quelques heures. Le jet d'eau s'affaisse lorsquela cavité ne contient plus d'eau ni de vapeur. Ainsi chauffée, l'eau se transforme peuà peu en vapeur. La pression s'accroît et propulsevers la surface un puissant jet d'eau etde vapeur .L'eau s'infiltré d'abord dans le sol et s'accumuledans des cavités, à proximité d'une poche de magma .

Подивіться на афішу, підберіть до виразу l'homme orchestre український еквівалент, потім спробуйте дати розгорнуте пояснення французькою мовою та придумати приклади його живання в контексті (комплексна, творча).

Рис. 1.

1. Спробувати зателефонувати у філармонію і дізнатися повну інформацію щодо події, спробувати поставити близько десяти запитань. Завдання виконуємо у парах, де один студент виконує роль працівника, інший клієнта.

2. Організуйте виставку на певну тематику, пов'язану з перекладом, виділивши три етапи: підготовка, реалізація та представлення. На етапі підготовки, студенти, розбившись на групи, шукають матеріал в бібліотеці, Інтернеті чи за допомогою інших засобів. Під час реалізації студенти мають з'єднати всі матеріали, продумати спосіб представлення відповідно до обладнання (у вигляді газети чи презентації із застосуванням інтерактивної дошки), створити запрошення.

Рис. 2

1. Подивитесь на фото і визначте проблему сюжету (комплексна, творча) (рис. 2).

2. За поданим малюнком опишіть систему сортування сміття у Франції.

3. Виділіть основні групи відходів. Створіть таблицю відходів, які відносяться до однієї групи.

4. Визначте основні правила сортування відходів.

5. Порівняйте систему сортування відходів у Франції з іншими країнами Європи чи світу, вкажіть основні спільні та відмінні дії.

6. Висловіть свою власну думку цієї проблеми.

Слід зазначити, вправи на саме переклад та творчі вправи повинні бути ретельно підготовлені, з тим щоб при перекладі не знадобилося вживання слів і конструкцій, не відпрацьованих раніше в тренувальних вправах і щоб простимулювати вживання необхідних лексичних одиниць.

Висновки. Отже, поява радіо, телебачення, Інтернету посилила розрив між передачею та прийомом інформації, що вимагає від нас, викладачів, навчитись використовувати ці медійні засоби на свою користь. А трансформація системи освіти в бік все більшого використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій та підходів, що формують у студента уміння та навички навчання впродовж життя, суттєво змінюють вимоги щодо майбутньої професії, особливо це стосується майбутніх педагогів.

Компонентами, які сприяють інтенсифікації освітнього процесу, є використання дидактичних можливостей світової інформаційної мережі та інформаційних технологій, педагогічний дизайн освітнього середовища та ретельна розробка

змісту навчання. Ці компоненти в контексті перекладацького аспекту іншомовної підготовки майбутніх педагогів немовних спеціальностей грають важливу роль, активізуючи процес засвоєння нової інформації, допомагаючи створити підґрунтя для ефективної імплементації теоретичних знань у практичні уміння та навички володіння іноземною мовою та формування іншомовної перекладацької компетентності.

Для подальших доробок ми могли б рекомендувати, враховуючи сучасну ситуацію з пандемією, розгляд перспектив запровадження дистанційної освіти в аспекті іншомовної підготовки студентів та технологізацію змісту такої підготовки, створення певного алгоритму навчання зокрема та освітнього процесу в цілому.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Биков В.Ю., Жук Ю.О. Засоби навчання нового покоління в комп'ютерно орієнтованому навчальному середовищі. *Комп'ютер в школі та сім'ї*. № 5. 2005. С. 20–24.

2. Гавриленко О. Формування перекладацької компетентності студентів технічної спеціальності. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Педагогічні науки*. 2014. Вип. 132. С. 73–77.

3. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение : учеб. пособ. Москва : ЭТС, 2004.424 с.

4. Красильникова В.А. Информатизация образования: понятийный аппарат. *Информатика и образование*. 2003. № 4. С. 32–36.

5. Мокрогуз О.П. Педагогічний дизайн у контексті застосування мультимедійної презентації. *Наукові*

записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2012. № 2. С. 103–105.

6. Ніколаєва С.Ю. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.

7. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах : підручник. Вид. 2-е, випр. і перероб. Київ : Ленвіт, 2002. 328 с.

8. Поршнева Е.Р., Краснова М.А. Дидактический потенциал пропедевтических упражнений в процессе языковой подготовки переводчиков. *Язык и культура*. 2017. № 37. С. 229–240.

9. Тименко В.П. Педагогічний дизайн у вищих професійних навчальних закладах технічного профілю. *Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Дизайн-освіта майбутніх фахівців на сучасному етапі освітньої практики»*. Секція № 3. Інформаційні технології в дизайн-освіті. С. 133–147.

10. Уваров А.Ю. Педагогический дизайн. *Информатика*. 2003. № 30. С. 2–31.

11. Шумський О.Л. Деякі аспекти організації навчального процесу з іноземної мови на основі інформаційного навчального середовища. *Вісник*

Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія». Педагогічні науки. 2016. № 1(11). С. 379–384.

12. Щетинкин В.Е. Пособие по переводу с французского языка на русский : учеб. Пособие для студентов пед. Ин-тов по спец. «Иностр.яз.». Москва : Просвещение, 1987. 160 с.

13. Isabelle Chollet, Jean-Michel Robert. Les verbes et leurs prépositions. CLE International, 2007. 226 с.

14. Serge D'Amico. La Terre: Comprendre notre planète. Québec Amérique, 2005. 128 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА:

1. URL : <https://www.larousse.fr/>.
2. URL : <http://www.tv5monde.com/>.
3. URL : <https://canadadreamer.com/category/francais/tef-canada/tef-comprehension-ecrite/>.
4. URL : <https://www.art-critique.com/en/event/the-sound-of-charlie-chaplin/>.
5. URL : <https://www.cdc-oleron.com/agir-pour-lenvironnement/gestion-des-dechets/collecte-et-tri/>.
6. URL : <https://go.mywebinar.com/fdrw-ndge-zgxc-crnz/record>.